

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 79/2018-46

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 30. mája 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Marianny Mochnáčovej, sudcov Petra Brňáka a Milana Ľalíka, o sťažnosti spoločnosti RAIL WAYS, s. r. o., Horný dvor 2901, Bernolákovo, zastúpenej advokátom Dr. Miroslavom Králikom, Grösslingová 4, Bratislava, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 123/2007, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo spoločnosti RAIL WAYS, s. r. o., na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 123/2007 porušené boli.

2. Okresnému súdu Bratislava I prikazuje v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 123/2007 konať bez zbytočných prietáhov.

3. Spoločnosti RAIL WAYS, s. r. o., p r i z n á v a finančné zadost'učinenie v sume 3 000 € (slovom tritisíc eur), ktoré jej j e Okresný súd Bratislava I p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Bratislava I j e p o v i n n ý uhradiť spoločnosti RAIL WAYS, s. r. o., trovy konania v sume 585,75 € (slovom päťstoosemdesiatpäť eur a sedemdesiatpäť centov) na účet jej právneho zástupcu Dr. Miroslava Králiku, Grösslingová 4, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. marca 2018 doručená sťažnosť spoločnosti RAIL WAYS, s. r. o., Horný dvor 2901, Bernolákovo (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 123/2007 (ďalej len „napadnuté konanie“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že na okresnom súde je pod sp. zn. 14 C 123/2007 vedené konanie o neplatnosť právneho úkonu a určenie vlastníctva, v ktorom sťažovateľka vystupuje v pozícii žalovanej v druhom rade. Žaloba bola okresnému súdu doručená 9. augusta 2007, pričom žalobcovia sa prostredníctvom nej domáhajú vyslovenia neplatnosti šiestich zmlúv o vstavbe bytu a prevode spoluvlastníckeho podielu uzavretých medzi hlavným mestom Slovenskej republiky Bratislavou, ktoré v konaní vystupuje v pozícii žalovaného v prvom rade, a sťažovateľkou. Žalobcovia sa v žalobe domáhajú, aby okresný súd vyhlásil predmetné zmluvy za neplatné, zároveň aby určil, že žalobcovia sú spoluvlastníkmi pozemkov nachádzajúcich sa v katastrálnom území [REDACTED],

zapísaných na [REDAKOVANÉ] (parcely č. [REDAKOVANÉ] s výmerou 567 m² ako zastavaná plocha a parcela č. [REDAKOVANÉ] s výmerou 121 m² ako zastavaná plocha v podiele 500/10000) a uložil žalovanému v prvom rade a sťažovateľke povinnosť zaplatiť žalobcom trovy konania vrátane trov právneho zastúpenia. V konaní nebolo do dňa podania sťažnosti ústavnému súdu meritórne rozhodnuté.

3. Sťažovateľka v sťažnosti poukázala na skutočnosť, že „od podania žaloby vykonal súd prvý úkon vo veci až po viac ako 2 rokoch a 7 mesiacoch, keď dňa 9. 3. 2010 vydal uznesenie, ktorým do konania na stranu navrhovateľov (žalobcov) pripustil ďalších účastníkov a pripustil zmenu petitu návrhu na začatie konania“. Sťažovateľka následne popísala chronológiu doterajšieho priebehu napadnutého konania okresného súdu a špecifikovala obdobia, kedy malo dochádzať k prieťahom v napadnutom konaní.

4. Poukazujúc na dĺžku konania sťažovateľka uviedla, že „celková dĺžka sťažovateľom namietaného konania 14C/123/2007 predstavuje dnes už obdobie viac ako 10 rokov a 6 mesiacov, pričom Okresný súd Bratislava I do dnešného dňa neodstránil právnu neistotu sťažovateľa. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na to, že predmetné uvedené konanie je iba v štádiu konania na prvom stupni a dĺžka konania sa môže podstatne predĺžiť v prípade, ak by v konaní niektorá zo strán využila svoje právo a proti budúcemu rozsudku okresného súdu sa odvolala.“

5. Sťažovateľka zhodnotila, že „predmetná vec dnes nenesie známky právnej ani skutkovej zložitosti veci, ktorá by odôvodňovala lehotu jej prejednávania v trvaní 10 rokov a 6 mesiacov“.

6. V súvislosti so svojim správaním v priebehu konania sťažovateľka uviedla, že „sa snaží v priebehu celého konania vystupovať v tomto konaní dostatočne aktívne s náležitou súčinnosťou, a to v rozsahu svojich schopností a možností. Sťažovateľ má za to, že nijakým spôsobom neprispel k vzniku zbytočných prieťahov v tomto štádiu konania, sťažovateľ sa prostredníctvom svojho právneho zástupcu zúčastnil na všetkých pojednávaniach, ktoré sa vo veci uskutočnili, promptne reagoval na doručenie vyjadrení žalobcov zo strany súdu.“

V súvislosti so správaním žalobcov sťažovateľka poukázala na skutočnosť, že „*títo v priebehu konania už tri krát žiadali o zmenu petitu, čím spolu so súdom prispeli k zbytočným prietahom v konaní*“.

7. V nadväznosti na už uvedené sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie vo veci samej takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľa RAIL WAYS, s.r.o... na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 14C/123/2007, porušené bolo.

Ústavný súd prikazuje Okresnému súdu Bratislava I vo veci vedenej pod sp. zn. 14C/123/2007 konať.

Ústavný súd priznáva sťažovateľovi, RAIL WAYS, s.r.o... primerané finančné zadostučinenie vo výške 5000,- EUR (slovom: päťtisíc eur), ktoré je mu Okresný súd Bratislava I povinný uhradiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Okresný súd Bratislava I je povinný uhradiť sťažovateľovi, RAIL WAYS, s.r.o... trovy právneho zastúpenia vo výške 390,50 EUR na účet právneho zástupcu... do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

8. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistil, že sú splnené všetky ústavné a zákonné predpoklady na prijatie sťažnosti sťažovateľky na ďalšie konanie, a preto ju uznesením č. k. I. ÚS 79/2018-16 zo 7. marca 2018 prijal na ďalšie konanie [§ 25 ods. 1 a 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)].

9. Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval 8. marca 2018 predsedníčku okresného súdu, aby sa vyjadrila k otázke vhodnosti ústneho pojednávania, a zároveň ju vyzval, aby sa vyjadrila k sťažnosti.

10. Predsedníčka okresného súdu vo svojom stanovisku sp. zn. 1 SprV/155/2018 doručenom ústavnému súdu 30. apríla 2018 uviedla tieto relevantné skutočnosti:

„Žaloba o neplatnosť právnych úkonov a o určenie vlastníctva bola doručená Okresnému súdu Bratislava I dňa 09.08.2007. Po preštudovaní spisového materiálu mám za to, že v predmetnom konaní sp. zn. 14 C 123/2007 ide o skutkovo a o právne zložitú vec, čo vyplýva aj zo samotného predmetu konania, ako aj z vyjadrenia zákonnej sudkyne [REDAKOVANÉ], ktorá sa vyjadrila k sťažnosti dňa 19.04.2018...

Aj keď je nepochybné, že tunajší súd vo veci sp. zn. 14 C 123/2007 nekonal vždy bezodkladne, som toho názoru, že k predĺženiu konania podstatnou mierou prispeli najmä skutočnosti ako je zaplatenie súdneho poplatku za podanú žalobu, niekoľkonásobná zmena petitov, rozhodovanie o návrhoch na pripustenie ďalších strán sporu do konania.

Vo veci sp. zn. 14 C 123/2007 vystupuje 11 žalobcov a 2 žalovaní. Hoci žaloba bola podaná dňa 09.05.2007, súdny poplatok bol za podanú žalobu zaplatený až dňa 16.04.2010. Žalobcovia nezaplatili súdny poplatok spolu so žalobou, preto tunajší súd sa musel zaoberať vyrubení súdneho poplatku, ktorého výška vzhľadom na zložitosť petitu žaloby bola nejednoznačná. K predĺženiu konania prispel do istej miery aj samotný sťažovateľ, ktorému žaloba bola doručená dňa 20.09.2007 a bola mu poskytnutá lehota na vyjadrenie k žalobe 15 dní. Sťažovateľ ako žalovaný v II. rade sa nevyjadril k žalobe v lehote stanovenej tunajším súdom, a teda do 05.10.2007. Vyjadrenie podal až dňa 23.01.2008.

Predmet konania žalobcovia menili a dopĺňali najmenej 4 krát (podaniami doručenými tunajšiemu súdu v dňoch 18.12.2008, 13.09.2010, 16.05.2013, 15.12.2015), pričom v súčasnosti je 15 samostatných žalobných petitov. Na samotné konanie malo vplyv aj dedičské konanie po žalobkyni v 6. rade, ako aj výzvy tunajšieho súdu na zapožičanie spisov, na ktoré sa odvolávali žalobcovia v danom konaní, a ktoré žiadali pripojiť ako dôkaz.

K prieskumnosti namietanej sťažovateľom, a teda k nečinnosti tunajšieho súdu od 27.10.2010 do 05.06.2012 si dovoľím uviesť s poukazom na prehľad jednotlivých úkonov vykonaných v spise sp. zn. 14 C 123/2007, že tunajší súd v tejto veci konal priebežne a nedochádzalo k zbytočným prieskumom. Tunajší súd v danom období rozhodoval o zmene petitu, o pripustení Mestskej časti [REDAKOVANÉ] ako vedľajšieho účastníka v konaní. V namietanom období tunajší súd rozhodoval aj o pripustení ďalších strán sporu

do konania na strane žalobcov v 10. a 11. rade, ako aj vyzýval žalobcov, aby odstránili vady žaloby. Súčasne poukazujem na skutočnosť, že v období od 12.07.2011 do 28.10.2011 sa spis sp. zn. 14 C 123/2007 nachádzal na Krajskom súde v Bratislave za účelom rozhodnutia o odvolaní žalovaného v I. rade proti uzneseniu zo dňa 18.04.2011, č. k. 14 C 123/2007-191, ktorým tunajší súd nepripustil Mestskú časť [REDAKOVANÉ] ako vedľajšieho účastníka do konania. S tvrdením sťažovateľa, že tunajší súd bol nečinný od vydania rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave zo dňa 29.09.2011 do 05.06.2012, kedy vykonal vo veci ďalší úkon si dovoľím uviesť, že od vrátenia spisu z odvolacieho súdu na tunajší súd dňa 26.10.2011, tunajší súd dňa 15.03.2012 rozhodoval o pripustení zmeny petitu žaloby a dňa 20.03.2012 vytýčil termín pojednávania na deň 05.06.2012. S namietanou prietahovosťou v danom konaní v období od 19.06.2013 až do 04.11.2015 nemožno plne súhlasiť, pretože tunajší súd doručoval v danom období vyjadrenie žalovaného v I. rade spolu s listinnými dôkazmi ostatným stranám sporu, vyzýval Mestskú časť [REDAKOVANÉ] na zapožičanie spisov k predmetnej veci, či vytýčil ďalší termín pojednávania na deň 04.11.2015...

V prípade, ak Ústavný súd Slovenskej republiky dospeje k záveru, že právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov porušené bolo, aby zvážil dôvodnosť a primeranosť finančného zadosťučinenia a nepriznal sťažovateľovi finančné zadosťučinenie v plnej uplatnenej výške vzhľadom na primeranosť dĺžky trvania konania vo vzťahu k predmetu konania s dôrazom na skutočnosť, že konajúci súd rozhodoval o početných procesných návrhoch žalobcov.“

11. Predsedníčka okresného súdu zároveň súhlasila s upustením od ústneho pojednávania v predmetnej veci a k svojmu vyjadreniu pripojila aj vyjadrenie zákonnej sudkyne a prehľad vykonaných procesných úkonov. Ústavný súd po dôkladnom preštudovaní vyjadrenia zákonnej sudkyne konštatuje, že vo svojej podstate po obsahovej stránke korešponduje s vyjadrením predsedníčky okresného súdu.

12. Právny zástupca sťažovateľky vo svojom stanovisku k vyjadreniu predsedníčky okresného súdu, ako aj k vyjadreniu zákonnej sudkyne doručenému ústavnému súdu 16. mája 2018 uviedol:

„Ako právny zástupca sťažovateľa súhlasím s tým, aby podľa § 30 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov Ústavný súd Slovenskej republiky upustil od ústneho pojednávania o prijatom návrhu, ak dospeje k názoru, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

K tvrdeniam uvedeným vo vyjadrení porušiteľa k podanej sťažnosti uvádzam, že tieto nevyvrátili tvrdenia sťažovateľa uvedené v sťažnosti zo dňa 01. 3. 2018. Práve naopak potvrdili, že v konaní sp. zn. 14C/123/2007 opakovane dochádzalo k zbytočným priesťahom v konaní.

Porušiteľ odôvodňuje dlhé trvanie súdneho konania neskorým zaplatením súdneho poplatku zo strany žalobcov a viacnásobnými zmenami a doplneniami predmetu konania zo strany žalobcov. Porušiteľ uvádza, že hoci žaloba bola podaná dňa 09. 5. 2007, súdny poplatok bol zaplatený až dňa 16. 4. 2010. Z prehľadu úkonov vykonaných v spise sp. zn. 14C/123/2007 predloženého porušiteľom však vyplýva, že napriek tomu, že žaloba bola na súd podaná dňa 09. 8. 2007, porušiteľ uložil pokyn na vyrubenie súdneho poplatku za žalobu až dňa 19. 8. 2008, teda porušiteľ sa začal vyrubení súdneho poplatku za podaní žalobu zaoberať až viac ako jeden rok po jej podaní, pričom takéto konanie považujem za zbytočné priesťahy v konaní.

K tvrdeniam porušiteľa, že k neprimeranej dĺžke súdneho konania došlo z dôvodu viacnásobných zmien a doplnení predmetu konania zo strany žalobcov, je treba uviesť, že zo strany porušiteľa opakovane dochádzalo k priesťahom aj pri rozhodovaní o návrhoch žalobcov na zmenu predmetu konania:

- v prípade návrhu žalobcov na zmenu predmetu konania zo dňa 18. 12. 2008 zo strany porušiteľa bol daný pokyn pre vyššieho súdneho úradníka, aby rozhodol o pripustení zmeny petitu až dňa 04. 3. 2010 a o pripustení zmeny petitu rozhodol až dňa 09. 3. 2010, teda viac ako 1 rok a 4 mesiace po podaní návrhu,

- v prípade návrhu žalobcov na zmenu predmetu konania zo dňa 13. 9. 2010, o pripustení tohto návrhu porušiteľ rozhodol až dňa 15. 3. 2012, teda viac ako po roku a šiestich mesiacoch od jeho podania,

- v prípade návrhu žalobcov na zmenu predmetu konania zo dňa 15. 12. 2015, o pripustení tohto návrhu porušiteľ rozhodol až dňa 23. 01. 2018, teda viac ako po dvoch rokoch a jednom mesiaci od jeho podania.

Sťažovateľ zotráva na svojich tvrdeniach uvedených v podanej sťažnosti...

Porušiteľ vo svojom vyjadrení žiadnym spôsobom nevyvrátil tvrdenia sťažovateľa o zbytočných prietahoch v konaní, pričom sťažovateľ naďalej trvá na tom, že predmetná vec dnes nenesie známky právnej ani skutkovej zložitosti veci, ktorá by odôvodňovala lehotu jej prejednávania v trvaní 10 rokov a 6 mesiacov.

Sťažovateľ odmieta tvrdenie porušiteľa, že k predĺženiu konania prispel aj sťažovateľ. Sťažovateľ má za to, že nijakým spôsobom neprispel k vzniku zbytočných prietahov v tomto štádiu konania, sťažovateľ sa prostredníctvom svojho právneho zástupcu zúčastnil na všetkých pojednávaniach, ktoré sa vo veci uskutočnili a promptne reagoval na doručenie vyjadrení žalobcov zo strany súdu.“

13. Vzhľadom na uvedené ústavný súd podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k záveru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

14. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv nerozhoduje iný súd.

15. Sťažovateľka sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva upraveného v čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v jej právnej veci.

16. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

17. Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08).

18. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak, ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

19. Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z čl. 17 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), ktorý určuje, že súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb, ďalej z § 157 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť rýchlo a hospodárne, spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania

(obdobne predtým § 6 a § 100 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30. júna 2016).

20. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna, faktická, prípadne procesná zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou ESĽP ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (m. m. I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľky.

21. Preskúmaním doterajšieho priebehu namietaného konania pred okresným súdom ústavný súd zistil, že toto konanie nemožno hodnotiť ako právne zložitú a je súčasťou štandardnej rozhodovacej agendy všeobecných súdov. Faktická zložitosť veci však bola spôsobená tým, že v dôsledku opakovaných žiadostí o prístupenie ďalších účastníkov do konania na strane žalobcov, ako aj prebiehajúceho dedičského konania po žalobkyni v 6. rade musel okresný súd pred samotným meritórnym rozhodovaním ustáliť okruh účastníkov konania. Ústavný súd konštatuje, že aj keď podávanie procesných návrhov zo strany žalobcov okresný súd nemohol priamo ovplyvniť, táto okolnosť mala vplyv na dĺžku konania. Ústavný súd danú okolnosť zohľadnil pri priznaní výšky finančného zadosťučinenia.

22. Správanie sťažovateľa je druhým kritériom, ktoré sa uplatňuje pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Po dôkladnom rozbere zapožičaného súdneho spisu ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka svojím správaním neprispela k priet'ahom v namietanom súdnom konaní.

23. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6

ods. 1 dohovoru, bol postup okresného súdu v napadnutom konaní. Zo sťažnosti, zapožičaného súdneho spisu a vyjadrení účastníkov konania vyplýva, že v konaní okresného súdu boli vykonané tieto relevantné procesné úkony:

Dňa 9. augusta 2007 bol okresnému súdu doručený návrh na začatie konania.

Dňa 13. septembra 2007 okresný súd doručoval žalovanému v I. rade a sťažovateľke žalobu na vyjadrenie. Súčasne vyzval právneho zástupcu žalobcov, aby oznámil peňažnú hodnotu spoluvlastníckeho podielu.

Dňa 27. septembra 2007 právny zástupca žalobcu doručil okresnému súdu oznámenie o peňažnej hodnote spoluvlastníckeho podielu.

Dňa 5. októbra 2007 právny zástupca sťažovateľky nazeral do súdneho spisu.

Dňa 25. októbra 2007 odporca v I. rade doručil okresnému súdu vyjadrenie.

Dňa 31. októbra 2007 odporca v I. rade doručil okresnému súdu vyjadrenie.

Dňa 23. januára 2008 právny zástupca sťažovateľky doručil okresnému súdu vyjadrenie.

Dňa 23. júla 2008 právny zástupca žalobcu doručil okresnému súdu žiadosť o konanie vo veci (urgenciu).

Dňa 6. augusta 2008 právny zástupca žalobcu nahliadal do súdneho spisu.

Dňa 22. decembra 2008 právny zástupca žalobcu doručil okresnému súdu návrh na pristúpenie ďalších účastníkov konania na strane žalobcov.

Dňa 28. septembra 2009 právny zástupca žalobcu doručil okresnému súdu žiadosť o konanie vo veci (urgenciu).

Dňa 9. marca 2010 okresný súd uznesením č. k. 14 C 123/2007-95 pripustil na strane žalobcov ďalších účastníkov konania.

Dňa 30. marca 2010 okresný súd vyzval právneho zástupcu žalobcov na zaplatenie súdneho poplatku za rozšírený návrh.

Dňa 17. septembra 2010 právny zástupca žalobcov doručil okresnému súdu návrh na pristúpenie ďalších účastníkov na strane žalobcov a doplnenie žaloby.

Dňa 20. septembra 2010 okresný súd nariadil termín pojednávania na 27. október 2010.

Dňa 27. októbra 2010 sa uskutočnilo pojednávanie vo veci, ktoré bolo odročené na neurčito pre účely možného uzatvorenia mimosúdnej dohody. Okresný súd zároveň vyzval Správu katastra Bratislava o predloženie splnomocnenia.

Dňa 27. októbra 2010 právny zástupca žalobcov doručil okresnému súdu návrh na pristúpenie ďalších účastníkov a doplnenie žaloby.

Dňa 22. novembra 2010 odporca v I. rade doručil okresnému súdu vyjadrenie.

Dňa 2. decembra 2010 právny zástupca žalobcov doručil okresnému súdu podanie označené ako „*oznámenie o trvaní na návrhu na začatie konania*“.

Dňa 3. decembra 2010 Správa katastra Bratislava doručila okresnému súdu požadované splnomocnenie.

Dňa 23. decembra 2010 právny zástupca sťažovateľky nazeral do súdneho spisu.

Dňa 23. februára 2011 okresný súd v rámci oddelení zisťoval, či bolo skončené dedičské konanie po žalobkyni v 6. rade. Zároveň doručil právnomu zástupcovi žalobcov podanie a výzvu, aby sa písomne vyjadril k návrhu žalovaného v I. rade z 22. novembra 2010.

Dňa 2. marca 2011 do spisu bolo priložené právoplatné osvedčenie o dedičstve po nebohej žalobkyni v 6. rade.

Dňa 16. marca 2011 právny zástupca žalobcov doručil okresnému súdu splnomocnenia na zastupovanie a vyjadrenie.

Dňa 6. apríla 2011 okresný súd uznesením č. k. 14 C 123/2007-189 pripustil do konania na strane žalobcov ďalších účastníkov.

Dňa 15. apríla 2011 okresný súd vyzval právneho zástupcu žalobcov na odstránenie väd podania.

Dňa 18. apríla 2011 okresný súd uznesením č. k. 14 C 123/2007-191 nepripustil vstup mestskej časti [REDAKOVANÉ] do konania v pozícii vedľajšieho účastníka.

Dňa 9. mája 2011 právny zástupca žalobcov doručil okresnému súdu podanie označené ako „*odstránenie chýb v písaní*“.

Dňa 11. mája 2011 žalovaný v I. rade doručil okresnému súdu odvolanie voči uzneseniu z 18. apríla 2011.

Dňa 20. mája 2011 okresný súd doručoval odvolanie právnomu zástupcovi žalobcov a sťažovateľke.

Dňa 23. júna 2011 okresný súd predložil súdny spis Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) na rozhodnutie o odvolaní.

Dňa 26. septembra 2011 krajský súd uznesením č. k. 3 Co 283/2011-203 potvrdil uznesenie okresného súdu.

Dňa 15. marca 2012 okresný súd uznesením č. k. 14 C 123/2007-205 pripustil zmenu petitu.

Dňa 20. marca 2012 okresný súd nariadil termín pojednávania na 5. jún 2012.

Dňa 5. júna 2012 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré okresný súd po prerokovaní veci odročil na 19. júl 2012.

Dňa 8. júna 2012 okresný súd vyzval Správu katastra v Bratislave na zapožičanie administratívneho spisu.

Dňa 22. júna 2012 právny zástupca žalobcov doručil okresnému súdu žiadosť o odročenie pojednávania.

Dňa 26. júna 2012 Správa katastra Bratislava doručila okresnému súdu požadovaný spisový materiál.

Dňa 18. júla 2012 okresný súd oznámil účastníkom konania, že pojednávanie bolo zrušené.

Dňa 19. júla 2012 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 6. november 2012.

Dňa 22. októbra 2012 bol okresnému súdu doručený návrh na odročenie pojednávania.

Dňa 29. októbra 2012 okresný súd oznámil účastníkom konania, že pojednávanie bolo zrušené.

Dňa 6. novembra 2012 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 12. február 2013.

Dňa 12. februára 2013 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 15. máj 2013.

Dňa 29. februára 2013 právny zástupca žalobcov nazeral do súdneho spisu.

Dňa 15. mája 2013 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 19. jún 2013.

Dňa 20. mája 2013 právny zástupca žalobcov doručil okresnému súdu návrh na zmenu petitu žaloby.

Dňa 19. júna 2013 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito. Žalobca doručil okresnému súdu dokumentáciu. Okresný súd uznesením č. k. 14 C 123/2007-297 pripustil zmenu petitu návrhu.

Dňa 12. septembra 2014 okresný súd zaslal mestskej časti [REDAKOVANÉ] žiadosť o zapožičanie administratívnych spisov.

Dňa 6. októbra 2014 mestská časť [REDAKOVANÉ] zapožičala okresnému súdu požadovanú spisovú dokumentáciu.

Dňa 11. júna 2015 právny zástupca žalobcov doručil okresnému súdu podanie označené ako „*žiadosť o konanie vo veci*“.

Dňa 11. augusta 2015 okresný súd nariadil pojednávanie na 4. november 2015.

Dňa 26. októbra 2015 odporca v 1. rade doručil okresnému súdu vyjadrenie.

Dňa 4. novembra 2015 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo po prerokovaní odročené na 20. január 2016. Okresný súd zaslal odporcovi v 1. rade výzvu na vyjadrenie.

Dňa 17. decembra 2015 odporca v 1. rade doručil okresnému súdu vyjadrenie.

Dňa 30. decembra 2015 právny zástupca žalobcov doručil okresnému súdu vyjadrenie a návrh na zmenu petitu žaloby.

Dňa 13. januára 2016 právny zástupca sťažovateľky doručil okresnému súdu vyjadrenie.

Dňa 20. januára 2016 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito.

Dňa 29. januára 2016 zástupkyňa odporcu v 1. rade nazerala do súdneho spisu.

Dňa 6. mája 2016 odporca v 1. rade doručil okresnému súdu vyjadrenie k návrhu zmeny petitu žaloby.

Dňa 3. júna 2016 odporca v 1. rade opätovne doručil okresnému súdu vyjadrenie návrhu zmeny petitu žaloby.

Dňa 23. januára 2018 okresný súd uznesením č. k. 14 C 123/2007-351 pripustil zmenu petitu.

Dňa 29. januára 2018 okresný súd nariadil pojednávanie na 6. marec 2018.

Dňa 6. marca 2018 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 18. september 2018.

24. Nadväzne na uvedenú chronológiu napadnutého konania, ako aj vyjadrenia účastníkov konania ústavný súd konštatuje, že v priebehu napadnutého konania okresného súdu možno špecifikovať tri časové obdobia, keď dochádzalo k zbytočným priet'ahom zo strany okresného súdu.

25. Prvé obdobie nečinnosti bolo spôsobené už v prvej fáze konania od 13. septembra 2007, keď okresný súd doručil žalobu odporcom a zároveň vyzval právneho zástupcu žalobcu, aby oznámil peňažnú hodnotu spoluvlastníckeho podielu, až do 9. marca 2010, keď okresný súd pripustil zmenu na strane účastníkov konania. Ústavný súd berie do úvahy, že v danom období bolo okresnému súdu doručených viacero procesných návrhov zo strany právneho zástupcu žalobcov, avšak táto skutočnosť neospravedlňuje dobu dva a pol roka nečinnosti zo strany okresného súdu.

26. Druhé obdobie nečinnosti v napadnutom konaní okresného súdu ústavný súd zaznamenal v období od 12. septembra 2014, keď okresný súd zaslal mestskej časti [REDAKOVANÉ] žiadosť o zapožičanie administratívnych spisov, až do 11. augusta 2015, keď okresný súd nariadil pojednávanie. Obdobie nečinnosti okresného súdu a ním spôsobené priet'ahy v napadnutom konaní trvali 10 mesiacov.

27. Posledné obdobie nečinnosti okresného súdu, keď v dôsledku nečinnosti došlo k zbytočným priet'ahom zo strany okresného súdu, ústavný súd zaznamenal v období od 20. januára 2016 do 23. januára 2018. V uvedenom takmer dvojročnom období nedošlo zo strany okresného súdu k žiadnemu relevantnému procesnému úkonu smerujúcemu k meritórnemu rozhodnutiu v napadnutom konaní.

28. V súvislosti s celkovou dĺžkou napadnutého konania, komplexne poukazujúc na procesné úkony okresného súdu, ústavný súd zároveň dáva do pozornosti svoju rozsiahlu konštantnú judikatúru, z ktorej vyplýva, že nielen nečinnosť, ale aj neefektívna, resp. nesústredená činnosť štátneho orgánu (všeobecného súdu) môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, ak činnosť štátneho orgánu nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli

ktorým sa sťažovateľ obrátil na štátny orgán, aby o jeho veci rozhodol (m. m. IV. ÚS 22/02, IV. ÚS 380/08, III. ÚS 103/09, I. ÚS 7/2011). Vzhľadom na celkovú dĺžku napadnutého konania a skutočnosť, že v konaní nebolo ani takmer po jedenástich rokoch meritórne rozhodnuté, možno činnosť okresného súdu v napadnutom konaní hodnotiť ako činnosť neefektívnu.

29. Ústavný súd po komplexom posúdení všetkých okolností daného prípadu z hľadiska predmetu konania, správania sťažovateľky a postupu okresného súdu, zohľadňujúc celkovú dĺžku konania a skutočnosť, že vo veci nie je právoplatne rozhodnuté, dospel k záveru, že v postupe okresného súdu došlo k zbytočným prietahom v napadnutom konaní, a preto rozhodol, že bolo porušené základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd preto rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 1 výrokovej časti tohto nálezu.

III.

30. Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo porušil, aby vo veci konal. Pretože ústavný súd zistil porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu, prikázal okresnému súdu, ktorý vo veci aktuálne koná, aby vo veci konal bez zbytočných prietahov (bod 2 výrokovej časti nálezu).

31. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva boli podľa odseku 1 porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

32. Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

33. Sťažovateľka vo svojej sťažnosti požadovala finančné odškodnenie v sume 5 000 €, ktoré odôvodňovala právnou neistotou, ako aj skutočnosťou, že doterajší priebeh konania vykazuje znaky zbytočných prierahov.

34. Ústavný súd pri rozhodovaní o finančnom zadosťučinení vzal do úvahy najmä charakter predmetu konania, obdobie právnej neistoty sťažovateľky, jej správanie počas predmetného konania, celkovú dĺžku namietaného konania, a aj skutočnosť, že vo veci zistil namietané porušenie označených práv.

Ústavný súd v tejto súvislosti zohľadnil aj skutočnosť, že dĺžka konania bola ovplyvnená aj početnými podaniami vykonanými zo strany žalobcov a ich právneho zástupcu (najmä opakovane doručenými návrhmi na rozšírenie účastníkov na strane žalobcov).

Ústavný súd aplikoval zásadu spravodlivosti a zároveň sa riadil úvahou, že cieľom priznania primeraného finančného zadosťučinenia je len zmiernenie ujmy pociťovanej z porušenia základných práv alebo slobôd zaručených ústavou, resp. záväznou medzinárodnou zmluvou. Berúc do úvahy všetky uvedené okolnosti ústavný súd považoval za odôvodnené priznať sťažovateľke sumu 3 000 € ako primerané finančné zadosťučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde (bod 3 výrokovej časti nálezu).

35. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľky ústavný súd vychádzal z príslušných ustanovení vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách

advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“).

36. Sťažovateľke vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia za tri úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, vypracovanie ústavnej sťažnosti, vypracovanie vyjadrenia zo 14. mája 2018). Za tri úkony vykonané v roku 2018 patrí odmena v sume trikrát po 153,50 € spolu s režijným paušalom v sume 9,21 € (v zmysle § 1 ods. 3 a § 11 ods. 2 vyhlášky), preto trovy právneho zastúpenia sťažovateľky predstavujú sumu 488,13 €, ku ktorej bolo potrebné pripočítať 20 % DPH (97,62 €), t. j. trovy právneho zastúpenia sťažovateľky predstavujú celkovú sumu 585,75 €.

37. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, nadobudne toto rozhodnutie právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. mája 2018